

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

De ambities van de VVD voor de gemeente Tynaarlo

Inhoudsopgave

✓ Inleiding	2
✓ Grondslag, missie en liberale uitgangspunten	3
✓ Financieel gezonde gemeente in dienst van haar inwoners	4
✓ Goede en betaalbare zorg en ondersteuning	5
✓ Onderwijs, sport en cultuur dichtbij	6
✓ Passende woonruimte in een veilige en groene omgeving	7
✓ Realistische en betaalbare energietransitie	8
✓ Meer ruimte voor ondernemers	9
✓ Ruimte voor inwoners en hun initiatieven	10

Inleiding

Er vinden vele ontwikkelingen in de samenleving plaats. Dit merken we ook in onze gemeente Tynaarlo. Denk hierbij aan transformatie in het sociaal domein, woningnood, klimaatverandering en energietransitie. Op basis van deze vraagstukken en gesprekken met inwoners van Tynaarlo beseffen we dat er nieuwe impulsen en keuzes nodig zijn om te borgen dat onze gemeente een gemeente is waar we met elkaar trots op zijn. Een gemeente waar het prettig wonen, werken, leren en verblijven is met een blijvend goed voorzieningenniveau en dat alles met redelijke kosten voor haar inwoners.

We kiezen nadrukkelijk voor een verkiezingsprogramma gebaseerd op een beperkt aantal speerpunten, waar onze focus op komt te liggen. Daarnaast zijn we ons bewust dat de samenleving in hoog tempo verandert en hier willen we flexibel en adequaat op inspelen. De speerpunten zijn daarom zo uitgewerkt dat zij te allen tijde als basis dienen voor toekomstige beslissingen.

De 7 speerpunten van de VVD voor de gemeente Tynaarlo zijn:

- ✓ Financieel gezonde gemeente in dienst van haar inwoners;
- ✓ Goede en betaalbare zorg en ondersteuning;
- ✓ Onderwijs, sport en cultuur dichtbij;
- ✓ Passende woonruimte in een veilige en groene omgeving;
- ✓ Realistische en betaalbare energietransitie;
- ✓ Minder regels voor ondernemers;
- ✓ Ruimte voor inwoners en hun initiatieven.

De VVD wil in de nieuwe raadsperiode graag weer haar bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen. In dit verkiezingsprogramma geven wij aan op welke manier wij dat willen doen.

Grondslag, missie en liberale uitgangspunten

Dit verkiezingsprogramma en de ambities voor Tynaarlo steunen op de liberale uitgangspunten van de VVD. We werken vanuit deze uitgangspunten, daarom zijn die hieronder samengevat.

Grondslag van de VVD

“De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie staat als liberale partij open voor eenieder die de overtuiging heeft, dat vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale gerechtigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen de fundamentele behoeften zijn van elke samenleving. De beginselen die uit deze overtuiging voortvloeien, aanvaardt zij als grondslag voor haar politiek.”

Missie en liberale uitgangspunten

- We streven naar een samenleving waar mensen de ruimte krijgen om hun leven in te vullen zoals zij dat willen;
- Individuele vrijheid is onmisbaar voor ontplooiing. Deze vrijheid komt iedereen toe, zonder enige vorm van discriminatie;
- Verdraagzaamheid is onlosmakelijk verbonden met vrijheid. De ware vrije mens laat ook anderen vrij in geloofsbelijdenis, levensbeschouwing, meningsuiting en in gedrag. De VVD erkent de mogelijkheid van overheidsingrijpen als grenzen van het maatschappelijk toelaatbare worden overschreden;
- We willen dat mensen eventuele achterstand en armoede ontstijgen. De VVD hecht daarom veel waarde aan goed onderwijs en het voor iedereen mogelijk maken om mee te doen aan de samenleving. Door mensen niet afhankelijk te maken van de overheid, maar door hen te helpen op eigen benen te staan;
- Verantwoordelijkheid is het fundament onder een samenleving van vrije mensen. Vrijheid en verantwoordelijkheid zijn voor ons onlosmakelijk met elkaar verbonden;
- In vrijheid draagt ieder mens niet alleen de verantwoordelijkheid voor zichzelf en zijn eigen gedrag, maar houdt hij ook rekening met anderen, die eveneens recht hebben op een zo groot mogelijke vrijheid;
- We zetten ons met heel ons hart, kennis en kunde in voor het vergroten van het liberale gehalte van de samenleving;
- Mensen zijn niet gelijk, maar wel gelijkwaardig. In onze samenleving bestaan ongelijke voorwaarden en ongelijke mogelijkheden voor individuele inwoners. Deze ongelijkheid moet zoveel mogelijk worden opgeheven;
- Sociale rechtvaardigheid dient door de overheid te worden bevorderd door het scheppen van gelijke kansen voor iedereen en het verstrekken van hulp aan hen, die dit nodig hebben. De VVD is van mening dat het oppakken van kansen die door anderen zijn aangereikt (bijvoorbeeld door de overheid en/of instellingen), leidt tot afhankelijkheid en dat het zelf creëren van kansen leidt tot vrijheid en ontplooiing. Ofwel, iemand leren om succesvol te zijn in sollicitaties, prefereert boven het aanbieden van werk. Alleen diegene die daartoe om dwingende fysieke of psychische redenen niet in staat zijn, mogen rekenen op blijvende ondersteuning.

Financieel gezonde gemeente in dienst van haar inwoners

Gemeenten hebben van de overheid wettelijke kerntaken meegekregen. Het gemeentebestuur van Tynaarlo richt zich in eerste instantie op die wettelijke kerntaken. Deze taken worden kwalitatief en efficiënt uitgevoerd door de ambtenaren en bestuurders. Bij het uitvoeren van kerntaken hoort het op doelmatige wijze op orde hebben en houden van de basisvoorzieningen in onze gemeente (o.a. sociale voorzieningen, afval, beheer en onderhoud van de openbare ruimte, huisvesting voor onderwijs, sport en cultuur).

Bij de uitvoering van haar taken streeft de gemeente naar zo min mogelijk regels en als regels noodzakelijk zijn, dan zijn die helder voor iedereen en worden ze ook gehandhaafd. Inwoners en ondernemers weten vaak wat het beste is voor hun wijk. Wij vinden het dan ook belangrijk dat de gemeente ruimte biedt voor eigen verantwoordelijkheid en ondersteunt daar waar nodig is.

Als gemeente willen wij samenwerken met andere gemeenten of regio's, zeker als het de kwaliteit, continuïteit en doelmatigheid versterkt (denk bijvoorbeeld aan gemeenschappelijk aanbesteden).

De gemeente moet kritisch zijn op de uitvoering van wettelijke taken en bij minder geslaagde of niet werkende wet- en regelgeving daarvan actief melding maken bij onder andere de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de landelijke politiek. Zo leren we met elkaar steeds beter te worden in de dienstverlening en uitvoering van de kerntaken.

De gemeente ontleent haar bestaansrecht aan het vertrouwen van inwoners, instellingen en bedrijven. De gemeente is er dus voor jou! We streven daarom naar een zo groot mogelijke tevredenheid van de inwoners van Tynaarlo over de dienstverlening van de gemeente.

Goede bereikbaarheid via verschillende kanalen hoort daarbij. Online bij alles wat mogelijk is, telefonisch en/of fysiek waarbij dat noodzakelijk is. Openingstijden zijn er ook buiten de geijkte werktijden.

De VVD wil alle werkprocessen waar mogelijk standaardiseren, ICT maximaal inzetten en inwoners zelf hun zaken laten regelen. Voor degenen die daar moeite mee hebben is er uiteraard ondersteuning aanwezig (het loket, het telefoonnummer).

Belangrijk is hierin ook het personeelsbeleid van de gemeente, waarbij kwaliteit, professionaliteit en dienstbaarheid van de medewerkers voorop staat.

Een gezonde bedrijfsvoering kenmerkt zich door het op orde hebben van de gemeentelijke financiën. De VVD wil uitsluitend werken met structureel sluitende begrotingen in een meerjarenperspectief. Structurele uitgaven betaal je uit structurele inkomsten, incidentele uitgaven uit incidentele inkomsten. Werk niet met open einde-regelingen!

Om taken efficiënt en binnen budget uit te voeren en om een kwalitatief goede dienstverlening te bieden, verwachten wij van de gemeente dat zij voortdurend kritisch is op alles wat zij doet. Het uitvoeren van periodieke evaluaties op verschillende beleidsinzetten en het nadrukkelijk bevragen van inwoners, instellingen en bedrijven is daarbij de regel. Belangrijk is dat zij zich gehoord voelen en dat evaluaties ook leiden tot verbeteringen. Evaluaties zijn altijd openbaar en worden besproken in de gemeenteraad.

Goede en betaalbare zorg en ondersteuning

Als er zorg nodig is, dan vindt de VVD dat er altijd kwalitatief hoogwaardige, professionele, gecertificeerde en gespecialiseerde zorg geboden dient te worden.

Maatschappelijke ondersteuning is verankerd in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Wij vinden het belangrijk dat inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en de gemeente daarvoor ondersteuning via de WMO geeft. Aanvankelijk werd de vergoeding van deze ondersteuning mede bepaald aan de hand van het inkomen van betrokkene. Sinds 1 januari 2020 geldt er voor iedereen dezelfde eigen bijdrage. De VVD vindt dit onjuist. Hierdoor doen meer inwoners dan voorheen een beroep op deze ondersteuning, waardoor de kosten van de gemeente fors zijn toegenomen. De VVD zoekt naar mogelijkheden om deze toename terug te brengen en/of de centrale overheid deze toename te laten dragen.

Het sociaal domein is door de decentralisatie het hoofdbestanddeel van de begroting van de gemeente. De feitelijke kosten zijn vele malen hoger dan het budget dat door de centrale overheid is overgedragen. Naast blijvende druk op de centrale overheid om dit te compenseren, vindt de VVD het onze eigen verantwoordelijkheid om keuzes te maken binnen het beschikbare budget. De afgelopen vier jaar zijn de gewilde resultaten voor het sociaal domein niet gerealiseerd. De oplopende tekorten, wachtlijsten, groeiende vraag naar zorg en het dreigend tekort aan kwalitatief goede zorgmedewerkers en ondersteuning draagt daar niet aan bij. Het is een groot maatschappelijk vraagstuk, waar meer dan de helft van het gemeentelijk budget aan wordt besteed.

Voorkomen is beter dan genezen. Toch kunnen er ondanks preventieve inspanningen problemen optreden in ieders leven. Investeren in preventie is van onschatbare waarde. Voor jezelf maar ook voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving is lokaal voldoende en passende basisondersteuning noodzakelijk. Investeren in preventie of snel passende zorg leidt tot kostenreductie. Een mooi voorbeeld is het inzetten van praktijkondersteuning huisartsen (POH) dat leidt tot snelle specialistische hulp en voorkomt onnodig doorverwijzen.

Eén gezin, één plan, één regisseur, is het uitgangspunt van de Jeugdwet. Ouders hebben verantwoordelijkheid voor de zorg van hun kinderen. Zij weten wat het beste is voor hun kind en het gezin. Ouders krijgen daarom zo veel mogelijk de regie. Ouders en hulp-/zorgverleners weten elkaar eenvoudig te vinden, zodat in een kort tijdsbestek passende en resultaatgerichte ondersteuning wordt geboden. Door deze samenwerking en afstemming zijn minder hulpverleners in een gezin betrokken.

Jeugdproblematiek wordt ook ervaren binnen de sociale omgeving van de jeugd, zoals onderwijs, sport, cultuur, kinderopvang en huisartsen.

Uit onderzoek blijkt dat de oorzaak van veel problemen bij de jeugd voortkomt uit bijvoorbeeld armoedeproblematiek, schulden, complexe scheidingen, middelengebruik en schoolverzuim. De VVD streeft dan ook naar integrale ondersteuning, waarbij de oorzaken van problemen beter geanalyseerd worden. De gemeentelijke sociale teams spelen hier een belangrijke rol in.

De VVD wil iedere jeugdige en/of inwoner die zorg of ondersteuning nodig heeft, passende en snelle zorg bieden. De VVD wil de actuele situatie binnen het sociaal domein evalueren. Dit geldt met name voor de jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning. Op basis van die evaluatie willen we richting geven aan het beleid.

Onderwijs, sport en cultuur dichtbij

Jong geleerd is oud gedaan. Als de basis goed is dan nemen kinderen dat in hun volwassen bestaan ook mee. Onderwijs, sport en cultuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, waarbij het primair gaat om het welzijn van iedereen. Zo hebben we onderwijs nodig om vaardigheden te leren en toe te passen in onze huidige kennismaatschappij, sport en bewegen nodig om fysiek en mentaal gezond te blijven en cultuur nodig om met elkaar verbonden en geïnspireerd te blijven. Onderwijs, sport en cultuur vormen dus als het ware een drie-eenheid.

De VVD vindt investeren in onderwijs, sport en cultuur belangrijk, maar wel vanuit een concrete behoefte vanuit sectoren zelf. We geloven dat elke sector heel goed weet waar ze specifiek behoefte aan heeft. Als het niet mogelijk is om uit eigen financiële middelen bepaalde doelen te halen, dan wil de VVD daar waar mogelijk een faciliterende rol spelen. Centraal staat hierbij minder regels en meer samenwerking. Doelmatigheid speelt altijd een rol.

Op het terrein van samenwerking zijn al tal van goede stappen gezet, denk bijvoorbeeld aan de kindcentra, bibliotheken in scholen, aansluiting bewegingsonderwijs met sport en cultuur in en buiten de klas. We zien het grote belang van verdergaande samenwerking tussen sectoren in relatie tot gezondheid en zorg. Als onderwijs, sport en cultuur goed samenwerken, dan heeft dit een belangrijke preventieve werking op het welzijn van iedereen, waardoor ook het beroep op gezondheidszorg en jeugdzorg afneemt. Dit helpt de druk op het sociaal domein te verlichten.

Om welvarend en innovatief te blijven, willen we ervoor zorgen dat onderwijs, sport en cultuur zowel qua voorzieningenniveau als inhoudelijk van uitstekende kwaliteit zijn. Voor infrastructuur en voorzieningen is de gemeentelijke overheid verantwoordelijk. Voor de inhoudelijke kwaliteit zijn de professionals, de besturen en toezichthouders verantwoordelijk.

Verantwoordelijkheid krijgen betekent voor de VVD ook verantwoording afleggen. Dit betekent dat de gemeente aangesproken mag worden bij tekortkomingen van infrastructuur en voorzieningen en professionals bij inhoudelijke tekortkomingen.

Voor de gemeente betekent dit goed inzicht geven in de kwaliteit van gebouwen, terreinen en voorzieningen, maar ook bijvoorbeeld de zorg voor een goede en veilige bereikbaarheid.

Voor de schoolbesturen, sportverenigingen en culturele instellingen betekent dit goed inzicht geven in de doelen, programma's, kwaliteit en resultaten. Voor zowel de gemeente als de besturen, verenigingen en instellingen geldt dat bijgestuurd wordt als zich tekortkomingen voordoen. Samen zorgen we zo voor kwaliteit op het terrein van onderwijs, sport en cultuur.

Passende woonruimte in een veilige en groene omgeving

Een prettige woonomgeving die veilig is met genoeg natuur en groen in de buurt en voldoende en bereikbare voorzieningen. Onze gemeente kenmerkt zich vooral door het groene en landelijke karakter. Ook is onze gemeente een van de veiligste gemeenten van Nederland. Op beide zijn we trots en willen we zeker behouden.

Voor de leefomgeving ligt er een grote opgave die we in de komende jaren gaan aanpakken. Denk hierbij aan de woningvraag en behoud van het groen. We willen dat inwoners van Tynaarlo kunnen recreëren en elkaar ontmoeten. Als beheer en onderhoud van de openbare ruimte financiële inspanningen vraagt, zetten we ons hiervoor in.

Er is een groot tekort aan geschikte en betaalbare woonruimte, van betaalbare huurwoningen tot koopwoningen. Een landelijk probleem waar ook de gemeente Tynaarlo zijn steentje aan zal bijdragen, letterlijk en figuurlijk. De VVD wil binnen bestaand bebouwd gebied woonmogelijkheden toevoegen. Liever een hogere dichtheid binnen de kernen dan uitbreiden buiten de kernen wat ten koste gaat van natuur en groen. Dit geldt ook voor bedrijventerreinen. De bestaande bedrijventerreinen revitaliseren en herstructureren heeft de voorkeur boven uitbreiden. Bij de revitalisering wil de VVD veel aandacht voor energiebesparing en duurzaam (ver)bouwen.

Ondanks het feit dat de woningvraag op dit moment groot is, houden we rekening met de tijdelijkheid van die verhoogde vraag. Hoe ziet die vraag er over 20 tot 30 jaar uit? Vergrijzing en ontgroening en de trend naar meer thuiswerken kan de vraag naar andere type woningen doen veranderen. De VVD is dan ook voorstander van een deel van de woningvraag op te lossen middels tijdelijke voorzieningen. Bijvoorbeeld door meer regelruimte te creëren voor tijdelijke voorzieningen voor het verblijf van ouderen bij de kinderen.

We willen initiatieven om duurzaam en energiebesparend te bouwen volop stimuleren, zowel voor grote bouwprojecten als kleine particuliere initiatieven. Snelheid en meedenken wordt de gemeentelijke basishouding en waar nodig tonen we lef en daadkracht. Te lang liggen woningbouwplannen op de tekentafel (onder andere in Eelde en Zuidlaren). Bestuurskracht is nodig!

Om het groene en landelijke karakter in onze gemeente te behouden vindt de VVD dat er geen ruimte is voor windmolens en zonneparken. De agrarische sector is van oudsher een belangrijke speler in onze gemeente. De VVD vindt dat dat zo kan blijven en wil de agrarische bedrijven die toekomstgericht en duurzaam ondernemen daarbij ondersteunen.

Realistische en betaalbare energietransitie

De VVD vindt het belangrijk dat er een oplossing komt voor het dreigende energietekort en de opwarming van de aarde door broeikasgassen. Oplossingen waar wij ook in onze gemeente een bijdrage aan kunnen en moeten leveren. Onze gemeente is een groene gemeente met een landelijk karakter dat we graag zo willen houden.

We vinden dat in onze leefomgeving geen windmolens en zonneparken (op land en water) passen, ook geen biomassa vanwege de intensieve houtwinning en geen vervuilende en geuroverlast gevende biovergisters. Duurzame energieopwekking is veel effectiever wanneer dit kleinschalig gebeurt dichtbij de gebruiker. Bestaande en nieuwe daken voorzien van zonnepanelen is een betere oplossing om de energietransitie te stimuleren en het unieke landschap van onze gemeente te beschermen.

De VVD wil dat de gemeente een actieve rol speelt in het informeren van haar inwoners over wat iedereen kan doen om bij te dragen aan de energietransitie. Inwoners kunnen zelf ook duurzame keuzes maken. Je kunt bijvoorbeeld je woning verder isoleren, bij (ver)nieuwbouw nieuwe energiezuinige technieken toepassen en het dak van je woning of bedrijf voorzien van zonnepanelen om energie op te wekken in combinatie met het direct gebruik ervan.

Het is ook belangrijk om simpele zaken als de thermostaat een graadje lager en korter douchen, voortdurend onder de aandacht te brengen. Ook met het geven van voorlichting over bewust consumeren en hergebruiken van producten snijdt het mes aan twee kanten. Verder wil de VVD daar waar mogelijk het aanplanten van bomen stimuleren.

Inzetten op innovatieve ontwikkelingen zoals waterstof en bewust energiezuinig gedrag helpt ons in de gemeente om groen en groei succesvol hand in hand te laten gaan. De VVD wil concreet meten of de keuzes die gemaakt worden wel echt leiden tot energiebesparing en CO2-reductie.

Meer ruimte voor ondernemers

In onze gemeente is het midden- en kleinbedrijf van wezenlijk belang voor de werkgelegenheid en dat koesteren we. De VVD wil ondernemers de ruimte geven. Gemeentelijke opdrachten worden, binnen de kaders van wet- en regelgeving, aan lokale ondernemers gegeven. Daar staat de VVD voor!

De VVD wil de stofkam door het geheel aan vergunningen halen. Bijvoorbeeld door het samenvoegen van vergunningen of vervangen door een meldingsplicht of meer algemene regels. Of het schrappen van overbodige, soms tegenstrijdige en niet handhaafbare regels. Zo kunnen ook winkeltijden flexibel zijn; ondernemers bepalen zelf wanneer hun winkel open of dicht gaat.

De VVD koestert de agrarische sector in onze gemeente. Wij willen dat deze sector zich op een duurzame wijze blijft ontwikkelen. De sector krijgt ruimte voor nevenactiviteiten op het gebied van recreatie, toerisme, natuurbeheer of andere bedrijvigheid. Tevens krijgen agrarische ondernemers de ruimte om medewerkers voor seizoensgebonden werkzaamheden op eigen terrein te huisvesten. De VVD wil dat de gemeente agrariërs stimuleert om aan landschapsbeheer te doen. Agrarische grond wordt niet gebruikt voor energieopwekking.

Recreatie en toerisme zijn in onze gemeente belangrijke dragers van de lokale economie. De detailhandel en horeca profiteren hier ook van. De VVD wil een uitbreiding van terrassen toestaan. Dit stimuleert de lokale economie, de leefbaarheid en het gebruik van de openbare ruimte.

Ruimte voor inwoners en hun initiatieven

De VVD juicht initiatieven van inwoners toe. Er zijn tal van mooie samenwerkingsvoorbeelden van lokale burgerinitiatieven gekoppeld aan gemeentelijke verantwoordelijkheden: de omgevingsvisie, het beheer van het openbaar groen, het gezamenlijk inkopen van energie, de buurtpreventieteams, het opruimen van zwerfvuil en het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).

Inwoners weten waar ze aan toe zijn als ze een initiatief hebben. Welke regels gelden er en hoe werkt het besluitvormingsproces? Wij vinden het voor de samenwerking belangrijk dat de gemeente vooraf duidelijke kaders stelt en dat zij zorgt voor voldoende begeleiding, deskundigheid en continuïteit. Dit zijn voorwaarden voor een goed proces van meedenken, meepraten en meedoen.